

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 5Cdo/40/2018  
Identifikačné číslo spisu: 2117206489  
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018  
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2117206489.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého U. Q., bývajúceho u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa matky M. Q. bývajúcej v U., zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, so sídlom v Trnave, Námestie SNP 2, a otca U. Q., bývajúceho v U., o návrhu na zmenu zverenia maloletého dieťaťa, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 27P/26/2017, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 4. októbra 2017 sp.zn. 24CoP/133/2017, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava rozsudkom z 29. mája 2017 č.k. 27P/26/2017-88 návrh zamietol (výrok I.), uložil rodičom povinnosť pri odovzdaní dieťaťa zároveň podať stručnú písomnú informáciu o zdravotnom stave maloletého; o termínoch vyšetrení, konzultácií, sedení maloletého v nasledovnom týždni; o rozsahu úloh, ktoré má maloletý v nasledujúcom týždni splniť (výrok II.) a vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III). Svoje rozhodnutie po citácii § 36 ods. 1, § 78 ods. 1, § 24 ods. 5 Zákona o rodine vecne odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu dňa 14. júna 2016 s právoplatnosťou dňa 1. júla 2016 do podania návrhu 14. marca 2017 uplynula krátka doba, počas ktorej nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výchovného prostredia maloletého. Súd v predchádzajúcom konaní vykonal rozsiahle dokazovanie počas štyroch rokov trvania sporu, pričom sa rozhodol o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Zároveň im uložil povinnosť podrobiť sa aj výchovnému opatreniu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie. Napriek vykonaným pohovorom sa komunikácia medzi rodičmi nezlepšila. Vzhľadom na to, že v konaní nebola preukázaná potreba zmeny výchovného prostredia v záujme maloletého dieťaťa, súd návrh matky zamietol. Dospel tiež k záveru, že v zmysle odporučení psychológa po realizovanom výchovnom opatrení je potrebné uložiť rodičom povinnosť pri odovzdaní dieťaťa poskytovať si vzájomné písomné informácie o dieťati za účelom odstránenia nedostatočnej informovanosti rodičov o dieťati a zároveň špecifikoval základný okruh

informácií, ktoré sú rodičia povinní v záujme dieťaťa si vzájomne poskytnúť. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Na odvolanie matky Krajský súd v Trnave rozsudkom zo 4. októbra 2017, sp.zn. 24CoP/133/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie a jeho rozsudok ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj „CSP“) potvrdil. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie uviedol, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na zmenu zverenia maloletého U., t.j. zrušenie striedavej osobnej starostlivosti a zverenie do osobnej starostlivosti matky. Zdôraznil, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností v júni 2016 nedošlo k žiadnej takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného zverenia. Mal za to, že súd prvej inštancie dostatočne zisťoval opodstatnenosť dôvodov, pre ktoré matka maloletého žiadala zmenu zverenia maloletého a vykonal vo veci dokazovanie, ktoré matka maloletého v konaní navrhovala. Ohľadne námietky matky, že nebol vykonaný ňou navrhnutý dôkaz, poukázal na skutočnosť, že nakoľko sa jedná o mimosporové konanie, vyžaduje sa od súdu zistiť skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa súd nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje aj tzv. vyšetrovací, resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Keďže s poukazom na predmet konania mal súd prvej inštancie skutočný stav dostatočne zistený, preto nevykonával ďalšie dokazovanie. Za daného stavu mal súd podľa matky nariadiť dokazovanie vrátane znaleckého dokazovania, či je otec spôsobilý na riadnu výchovu maloletého U. s ohľadom na jeho charakterové a povahové vlastnosti, pracovnú zaneprázdnenosť a vykonať aj iné dokazovanie, ktoré by prichádzalo do úvahy. Námietka matky ohľadne zamietnutia návrhu na zmenu zverenia bez odborného znaleckého posudku nebola dôvodná. Jej výhrady voči nariadenej striedavej osobnej starostlivosti (charakterom ako ani intenzitou) v konaní pred súdom prvej inštancie nezodpovedali potrebe znaleckého dokazovania. Žiadne závažnejšie problémy alebo následky realizovania striedavej starostlivosti v prvoinštančnom konaní neboli tvrdené, ani preukázané. Skutkový, ani dôkazný stav konania tak neodôvodňoval nariadenie znaleckého dokazovania (ktoré nie je obligatórnou povinnosťou). Paralelný model rodičovstva a nedostatky v konštruktívnej komunikácii rodičov, ktoré konštatoval psychológ, nie sú viazané na odporúčanie súdneho znalca v znaleckom posudku. Rovnako nebolo potrebné vykonať matkou navrhované znalecké dokazovanie o vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti o maloletého pri zistení, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nenastala výrazná zmena pomerov od ostatného rozhodnutia. Nebol preukázaný žiaden negatívny vplyv na dieťa, aj vzhľadom na závery obsiahnuté v správach. Iný postup súdu prvej inštancie bol by tiež v rozpore so základným právom dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Dohovor o právach dieťaťa garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného a osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu tak zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s obidvoma rodičmi a dostalo tak príležitosť viesť svoj vzťah s nimi, ako aj prejavit' svoje city slobodne bez akéhokolvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. V záujme dieťaťa však nie je, ak niektorý z rodičov úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa neuznáva a bráni mu byť dobrým rodičom. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že realizovaná striedavá osobná starostlivosť zabezpečuje legitímny cieľ, a to najlepšie zabezpečenie potrieb dieťaťa, ktoré umožní ďalej rozvíjať intenzívnu emocionálnu väzbu maloletého k obidvom rodičom, ako i výchovné pôsobenie otca ako druhého rovnocenného rodiča. Aby bol tento legitímny cieľ dôsledne naplnený, je potrebné pokračovať v odbornom poradenstve rodičov.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie matka maloletého (ďalej len „dovolatel'ka“), ktoré odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietala, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces tým, že sudy nižších inštancií nerešpektovali ustanovenia § 35 a § 36 zákona č. 161/2015 Z.z., (ďalej len „CMP“) a nezistili skutočný stav veci, len formalisticky sa pridržovali predchádzajúceho súdneho rozhodnutia a dokazovania, ktoré v ňom bolo vykonané (sp.zn. 12P/9/2012). Podľa jej názoru dokazovanie v konaní Okresného súdu Trnava pod sp.zn. 12P/9/2012 bolo v drvivej väčšine v prospech

matky, vrátane znaleckého dokazovania znalkyne PhDr. Marty Halašovej, PhD., až na jej záver, „že je to navrhovateľka, ktorá je vinná za zhoršenie komunikácie s odporcom, a že má k odporcovi až nenávisť vzťah“. Znalkyňa sa podľa nej nedostatočne zaoberala príčinou stavu sťaženej komunikácie s odporcom. V priebehu konania viackrát poukázala na konkrétne konanie otca sťažujúce ich komunikáciu. Uviedla tiež, že jej zdravotný stav jej nebráni zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa (bipolárna afektívna porucha). Opätovne poukázala na svoje predošlé vyjadrenia spočívajúce v tom, že závery Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp.zn. 12P/9/2012, vrátane rozporuplného znaleckého dokazovania, nemôžu byť smerodajné v predmetnom konaní, nakoľko sú značne spochybnené realitou. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie úplne postráda záujem o maloleté dieťa, o jeho zdravotný stav, o to, ako bude navštevovať prípravny ročník pre deti v NKS v Trnave, ako bude absolvovať intenzívnu logopedickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť na intervenciu dyslálie a porúch porozumenia a ako môže otec s veľkou rečovou vadou v tomto období správne výchovne pôsobiť na dieťa. Mala za to, že súd si tieto problémy a vo všetkých súvislostiach neuvedomoval, podľa jej názoru ani nechcel, lebo vo veci nevykonal žiadne dokazovanie, ktoré bolo navrhnuté, resp. ktoré prichádzalo do úvahy. Nezhľadní ňou predložené dôkazy so zameraním sa na to, ktorý z rodičov sa pričimil o napredovanie dieťaťa a o redukciu hyperaktívnych prejavov, a u koho sú predpoklady, aby tento trend pokračoval. V prospech nej vyznel aj návrh kolíznej opatrovníčky na pojednávaní 29. mája 2017, ktorá vzhľadom na rečovú vadu maloletého U. navrhla uložiť povinnosť rodičom podrobiť sa poradenstvu spolu s dieťaťom za účelom zistenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, a to akreditovaným pracoviskom. Súd aj napriek tomu neakceptoval predmetný návrh, ani navrhované dokazovanie, vrátane znaleckého dokazovania, za účelom zistenia vhodnosti striedavej osobnej starostlivosti, resp. osobnej starostlivosti jedného z rodičov a zároveň aj dokazovanie, či je otec spôsobilý na riadnu výchovu maloletého U. s ohľadom na charakterové a povahové vlastnosti, pracovnú zaneprázdnenosť, poruchu reči otca a vykonať aj iné dokazovanie, ktoré by prichádzalo do úvahy. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že aj toto rozhodnutie je vyslovene formalistické, bez akejkoľvek snahy zistiť skutočný stav, ustáliť príčinu zhoršených vzťahov medzi matkou a otcom, poskytnúť dôslednú ochranu záujmu maloletého dieťaťa.

4. Otec maloletého sa k dovolaniu matky nevyjadril.

5. Kolízny opatrovník rozhodnutie o prípustnosti dovolania, ako aj o dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku plne ponechal na zvážení dovolacieho súdu.

6. Od 1. júla 2016 sa konania vo veciach starostlivosti o maloletých riadia ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (CMP). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 CMP). To platí i pre konanie o dovolaní.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

8. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho

stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

10. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

11. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp.zn. II. ÚS 172/03).

12. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu- ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

13. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t.j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

14. Matka maloletého v dovolaní uviedla, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ CSP.

15. V zmysle § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Z práva

na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

17. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných tak, že sa ním rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f/ CSP je relevantný nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj primerane R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 84/2017, 8 Cdo 56/2017).

18. Z obsahu dovolania (§ 124 CSP) vyplýva, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený, je formalistický, bez akejkoľvek snahy zistiť skutočný stav vo veci. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu (než je zmätočnosť), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K rovnakému záveru dospelo neskôr tiež zjednocujúce stanovisko najvyššieho súdu, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016 (v dôsledku prijatia CSP), sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

19. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery a uviedol podrobne dôvody, pre ktoré považuje odvolacie námietky matky za nedôvodné. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Je zrejme, že prvoinštančným súdom obstarané skutkové zistenia a ich právne posúdenie považoval odvolací súd za natoľko správne, že ich nepotreboval nijako korigovať. To, čo v danom prípade odvolací súd uviedol v odôvodnení rozhodnutia len ako argumentačné doplnenie zamerané na posilnenie presvedčivosti prvoinštančného rozsudku a nič nemiene na tom, že už rozsudok súdu prvej inštancie predstavuje vecne správne vyriešenie rozhodujúcich otázok vo veci návrhu na zmenu zverenia maloletého dieťaťa. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu matky maloletého. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

20. Dovolateľka v dovolaní uvádza aj výhrady k právnym záverom odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu

(prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä R 54/2012 a R 24/2017), ale i viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

21. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Najvyšší súd už dávnejšie dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď primerane R 54/2012, 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP zotrval aktuálny judikát R 24/2017.

22. K námietkam dovolateľky týkajúcich sa nedostatočného zistenia rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávneho vyhodnotenia niektorého dôkazu, najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že nie sú dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania), porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1.júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

23. Vzhľadom na to, že dovolanie matky nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyššiemu súdu neostávalo iné, ako ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

24. Dovolaateľka vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

25. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť prípadne aj dôvodnosť dovolania. Dovolaateľka však v dovolaní nešpecifikovala právnu otázku, o ktorej tvrdí, že ešte nebola dovolacím súdom vyriešená. Sama polemika dovolateľky s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté sponchybnovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací rozhodol, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolaací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku mala dovolateľka na mysli.

26. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP porovnaj analogicky 1 Cdo 23/2017, 2 Cdo 117/2017, 3 Cdo 6/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 78/2017).

27. Vzhľadom na to dovolanie matky z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

28. Dovolaací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.